

Vlaams
Parlement

vergadering **C222**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 5 mei 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Peter Wouters aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over vrijwillige inburgering – 1752 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de afstemming van het inburgeringsbeleid op de instroom van Oost-Europese immigranten – 2004 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het project Digitaal Archief Vlaanderen – 2017 (2014-2015)	12
VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de afstemming van het federale actieplan Digital Belgium met de Vlaamse beleidsdoelstelling Radicaal Digitaal – 2026 (2014-2015)	15

VRAAG OM UITLEG van Peter Wouters aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over vrijwillige inburgering – 1752 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de afstemming van het inburgeringsbeleid op de instroom van Oost-Europese immigranten – 2004 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

De heer Peter Wouters (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, 33.903 nieuwkomers arriveerden vorig jaar in Vlaanderen. Het brengt het totale aantal inwoners met buitenlandse roots op 1.180.617, of 18,4 procent van de totale bevolking. Opvallend daarbij is dat de samenstelling van die groep de laatste jaren sterk veranderd is. Maar liefst 66 procent van de instromers komt van binnen de Europese Unie. Traditielanden zoals Marokko en Turkije zijn zelfs volledig uit de top vijf verdwenen.

Nederland, Roemenië, Polen, Bulgarije en Spanje vormen de nieuwe top vijf. Arbeidsmarktexperten geven daarvoor twee redenen. Sinds 2014 hebben inwoners van Roemenië en Bulgarije geen arbeidskaart meer nodig om hier aan de slag te gaan. En de werkloosheid in die landen en in Spanje zorgt ervoor dat mensen hier hun kans komen wagen.

De gewijzigde migratiestroom stelt Vlaanderen wel voor wat nieuwe uitdagingen. Aangezien het om EU-burgers gaat, zijn ze niet verplicht om deel te nemen aan inburgeringstrajecten. Veel van de Oostblokkers hebben bovendien de intentie om na enkele jaren werken naar huis terug te keren, waardoor de neiging tot integratie niet groot is. Minister, u gaf in de media zelf aan dat u daarom meer wilt inzetten op vrijwillige inburgering. Ondertussen is er ook een integratiemonitor voor de lokale besturen, met gedetailleerde gegevens over buitenlanders en hun maatschappelijke positie per gemeente.

Minister, hoe zult u meer inzetten op vrijwillige inburgering? Welke maatregelen zult u nemen? Hoeveel mensen nemen vrijwillig deel aan inburgeringstrajecten? Kunt u iets zeggen over de resultaten die zij bereiken? Hoe zult u de integratiemonitor kenbaar maken?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, het profiel van de instromers in Vlaanderen is de laatste jaren sterk gewijzigd. De Midden- en Oost-Europese landen rukken op. De traditionele migratielanden schuiven naar achteren. De cijfers zijn recent gepubliceerd. De Roemeense en Poolse migranten staan bovenaan. Ook de 2089 Bulgaren vormen een belangrijke groep. De link wordt gelegd naar de wijzigingen voor de arbeidskaart. Zoals de heer Wouters heeft gezegd, is het iets wat arbeidsmarktexperten ook aandragen als verklaring.

Minister, naar aanleiding van deze recente cijfers verklaarde u meer te willen inzetten op vrijwillige inburgering, en daarbij ook te rekenen op de gemeentebesturen om dit mee vorm te geven. Kort samengevat stelt deze evolutie het door de Vlaamse Regering gevoerde inburgeringsbeleid voor twee uitdagingen:

deze groepen kunnen niet verplicht worden een inburgeringstraject te volgen en het blijkt dat ze – onder meer vanuit het gegeven dat het meestal om arbeidsmigranten gaat – vaak specifieke noden en verwachtingen hebben op het gebied van inburgering.

Voor intra-Europese migranten moeten we er ook rekening mee houden dat mobiliteit en migratie in de praktijk door elkaar lopen. Vele Oost-Europese migranten keren na enkele jaren werken terug naar hun land van oorsprong. Ze zijn hier wel een lange tijd en dus kan inburgering ook voor hen een meerwaarde zijn.

Ten aanzien van de eerste uitdaging zien we het positieve gegeven dat steeds meer rechthebbende inburgeraars – en daartoe behoren de Europese migranten – vrijwillig in een inburgeringstraject stappen. De tweede uitdaging hangt hiermee samen want hoe meer het inburgeringstraject aan hun verwachtingen en noden voldoet, hoe vlotter mensen kunnen worden overtuigd om er vrijwillig in te stappen. Ondanks het feit dat het aanbod deze groepen dus toch al gedeeltelijk bereikt, kan het nog beter.

In het regeerakkoord en in uw beleidsnota wordt uitdrukkelijk aandacht besteed aan een inburgeringsaanbod op maat, zowel wat de praktische organisatie betreft als op inhoudelijk vlak. Ik citeer: "Momenteel wordt het aandeel EU-migranten groter. Dit stelt het inburgeringsbeleid voor grote uitdagingen. Er moet gezocht worden naar strategieën om deze rechthebbende inburgeraars te overtuigen om in een inburgeringstraject te stappen. Door in te zetten op trajecten die inspelen op de noden van iedere inburgeraar, wil ik deze regeerperiode nog meer rechthebbenden bereiken. (...) Het Agentschap Inburgering en Integratie moet haar aanbod daarom afstemmen op de huidige migratiebewegingen, zoals de stijgende intra-Europese migratie en arbeidsmigratie." In uitvoering van het regeerakkoord stelt u dat nauw overleg met de sociale partners daarbij noodzakelijk is.

Ook het MOE-actieplan (Midden- en Oost-Europese landen) dat de Vlaamse Regering in 2012 goedkeurde, stelt een inburgeringstraject voorop dat tegemoet komt aan de specifieke noden van de MOE-migranten.

Minister, welke projecten of acties lopen momenteel, zowel in het kader van een inburgeringstraject op maat van de verschillende groepen intra-EU migranten als om deze rechthebbende inburgeraars te overtuigen om in een traject te stappen?

Ik krijg signalen uit deze gemeenschap dat het aanbod niet voldoende op hun specifieke noden is afgestemd. Deelt u mijn mening dat deze lopende projecten en acties niet volstaan? Zo ja, welke bijkomende initiatieven wilt u nemen?

Hoe pakt u het genoemde overleg hierover met de sociale partners aan? Is er ook structureel overleg hierover met de organisaties uit het middenveld van Midden- en Oost-Europese migranten?

Hoe wilt u in het algemeen nog meer inzetten op vrijwillige inburgering, en wat verwacht u meer precies van de lokale besturen in dit verband? In een recent krantenbericht van eind maart hebt u verwezen naar die lokale besturen.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Ik wil het ook hebben over het aanbod, en meer bepaald over de NT2-lessen. Het aanbod van avondlessen en van lessen in het weekend is te klein, er zijn onvoldoende NT2-lessen op flexibele lesmomenten. Vandaag is het allergrootste probleem dat de NT2-lessen moeilijk te combineren zijn met een job of met de opvang van kinderen. Erg gemotiveerde cursisten zijn noodgedwongen met de lessen moeten stoppen omdat ze die niet meer konden combineren met de zorg voor een baby, met interimwerk of met de

eisen van een lastige baas. Dat blijkt uit een onderzoek dat door de provincie in de Vlaamse Rand is uitgevoerd. 29 procent van de cursisten die al NT2-lessen volgden, is om deze redenen moeten stoppen. 81 procent van de nieuwkomers die nog geen NT2-lessen volgden, willen wel graag les volgen maar een groot deel van hen twijfelt aan de haalbaarheid daarvan omdat ze een job of kinderen hebben. Er is dus dringend nood aan een meer gedifferentieerd aanbod van lessen Nederlands, meer bepaald 's avonds en in het weekend.

Een tweede reden voor de capaciteitsproblemen heeft te maken met het feit dat de minister beslist heeft om van de inspanningsverbintenis een resultaatverbintenis te maken. Ik ga daar inhoudelijk niet op in, maar het heeft wel gevolgen. De nieuwkomers worden niet langer beoordeeld op inzet en aanwezigheid, maar moeten les volgen tot ze ook slagen voor het examen. Een gevolg daarvan is dat cursisten langer in eenzelfde klas blijven voor ze kunnen doormerken naar een volgende klas of naar de arbeidsmarkt. Het aantal leerlingen in de klassen Nederlands stijgt dus ook verder. De centra voor basiseducatie deden alvast een berekening: nu duurt het NT2-traject voor 40 procent van hun cursisten één tot tweeënehalf jaar, voortaan kan dat oplopen tot vijf jaar.

Hoe denkt de minister te reageren op deze twee oorzaken voor de problemen met het aanbod, met name het tekort aan avondlessen en lessen in het weekend en het feit dat nieuwkomers door de resultaatverbintenis die ze moeten aangaan, langer in eenzelfde klas blijven zitten?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik zal meteen antwoorden op de vragen van de initiële vraagstellers, maar vooraf wil ik alvast zeggen hoezeer het me verheugt dat mevrouw Pira afwijkt van de standpunten die collega's van haar partij in deze commissie al meermaals hebben ingenomen. Ik kom straks op haar vragen terug.

De heer Kennes vroeg welke projecten of acties momenteel lopen, zowel in het kader van een inburgeringstraject op maat van de verschillende groepen intra-EU-migranten als om deze rechthebbende inburgeraars te overtuigen om in een traject te stappen. Zoals u weet hebben we sedert 1 januari 2015 drie agentschappen: het Vlaamse EVA, naast die in Antwerpen en Gent, die een uitzondering hebben gekregen gelet op de bijzondere situatie in die twee steden. Het samenwerkingsakkoord tussen de Antwerpse vzw en de Vlaamse overheid is vorige week door de Antwerpse gemeenteraad goedgekeurd. Elk van de drie agentschappen zet in op het beter bereiken van de vrijwillige inburgeraars.

Voor alle duidelijkheid: de officiële term is rechthebbende, maar ik spreek in dit debat liever over vrijwillige inburgeraars en verplichte inburgeraars. Mensen van binnen de Europese Unie zijn vrijwillige inburgeraars, mensen die van buiten de EU komen, zijn verplichte inburgeraars. We weten allen waarom we mensen uit de EU geen verplicht inburgeringstraject kunnen opleggen. Toch denk ik dat het goed is om dit onderscheid nog eens te duiden.

Welke acties zijn nu al door de drie agentschappen ondernomen, was de eerste vraag van de heer Kennes, zoals het actief promoten van het aanbod bij de doelgroep. Er is een project waarbij ambassadeurs worden ingezet: dat zijn mensen die zelf een traject hebben doorlopen die hun positieve ervaringen delen met de mensen die er nog moeten aan beginnen of er al mee bezig zijn. Ik denk dat die uitwisseling van ervaringen zeer goed is. Er worden advertenties geplaatst op websites van de doelgroep zelf en via zelforganisaties.

Voorts wordt er actief ingezet op betere doorverwijzing door de voornaamste partners. In Antwerpen en in Gent zijn er projecten om bij het vreemdelingenloket te voorzien in een infobalie waar vrijwillige inburgeraars die in Vlaanderen toekomen,

gewezen wordt op de mogelijkheden inzake inburgering, zoals het Huis van het Nederlands en dergelijke meer. Ook dat is volgens mij een zeer goede praktijk.

Ik ben het volledig eens met de opmerking van mevrouw Pira dat de organisatie van het aanbod afgestemd dient te worden op de noden van de doelgroep. Mevrouw Pira wees op een aantal heikele punten die ik al tot vervelens toe heb herhaald. Als men meer vrijwillige inburgeraars wil aantrekken, moet men het aanbod vergroten.

Dat doen wij. Ik wil dit nu heel duidelijk stellen, en ik hoop voor eens en voor altijd: er bestaat momenteel een zeer goed aanbod, maar het is niet toereikend. Het aanbod dat actueel bestaat, situeert zich vooral tijdens de reguliere schooluren, versta: niet 's avonds niet in het weekend en ook niet tijdens de schoolvakanties. Mensen die naar hier komen, werk hebben en willen inburgeren, hebben eigenlijk heel weinig kansen om dat te doen. Ze zouden al vakantie moeten nemen en dergelijke meer, maar dat is natuurlijk niet gemakkelijk als je net bent aangekomen in Vlaanderen en net een job hebt gevonden. Dan zou je nog vakantie moeten nemen om een inburgeringstraject te volgen. Dat is niet goed. De regering heeft beslist – het staat in het regeerakkoord en in mijn beleidsnota Inburgering – om naast het reguliere aanbod dat nu al wordt gegeven door de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) en de centra voor basiseducatie (CBE's), een aanvullend aanbod te organiseren. Het is absoluut geen concurrentieel aanbod, dat zich ook richt op die mensen die andere noden hebben, die niet vrij zijn tijdens de reguliere schooluren en zich enkel kunnen vrijmaken na de reguliere schooluren, dus 's avonds of in het weekend en in schoolvakanties.

Mevrouw Pira, ik ben heel blij dat uw fractie, althans uzelf, mij in dezen steunt. Ik heb al andere geluiden gehoord vanuit uw fractie. Ik vind dit een zeer positief verhaal. Het is geen concurrentie, het is complementair, het is aanvullend. Bijvoorbeeld in de provincie Antwerpen worden veel meer avondcursussen ingericht, om die mensen te bereiken die wel naar hier komen, die een job hebben, die niet verplicht zijn om in te burgeren – of wel verplicht, dat maakt eigenlijk niet uit – en zo hun rechten kunnen laten gelden. Ik vind dat iedereen absoluut het recht moet krijgen om dat te doen. We kunnen allerlei plichten opleggen, maar het is onze absolute taak als gemeenschap om ook rechten te geven en het aanbod te verstrekken. Dat is zeer belangrijk.

Mijnheer Kennes, belangrijk is dat we de inhoud beter afstemmen op wat de rechthebbenden, dus de vrijwillige inburgeraars, nodig hebben. Ik sluit hierbij aan op mijn vorig antwoord. Dat betekent dus meer aanbod na de werkuren, ook in het weekend en tijdens de schoolvakanties, zodat de mensen die werken, geen dag vakantie moeten vragen. Dat geldt ook voor hoger opgeleiden en vooral voor de EU-migranten.

Voorzitter, als u me toestaat, ga ik een aantal vragen samen beantwoorden, namelijk de vragen van de heer Wouters en van de heer Kennes, die een beetje op hetzelfde slaan.

Het aanbod kan inderdaad nog beter. Ik heb daarnet al een klein beetje gezegd hoe we dat kunnen doen. Het is onze absolute betrachting, gelet op de gewijzigde migratiestroom, om het aanbod te verbeteren. De heer Wouters heeft er terecht op gewezen dat de migratiestromen veranderd zijn. Vroeger was er eerder een migratie van buiten, nu eerder van binnen Europa. Gelet op de Europese restricties die er zijn, namelijk dat we de Europese migranten geen inburgeringstraject verplicht kunnen opleggen, moet je een beter aanbod doen. Dat doen we. Willen we meer inzetten op vrijwillige inburgeraars? Absoluut. Willen wij er veel meer bereiken? Absoluut.

Het flexibiliseren van het aanbod van de agentschappen, waar ik het daarnet al over had, dus maatschappelijke oriëntatie (MO) en trajectbegeleiding, gebeurt nu

veeleer ad hoc en weinig gestructureerd. Dat is geen kritiek, voor alle duidelijkheid, want het is een beleidsintentie die pas negen of tien maanden oud is. Ze zijn goed aan het werken. Kan het nog beter? Ja, alles kan beter. Men is bezig met het uitwerken van gestructureerde projecten en een gestructureerde aanpak. De drie agentschappen hebben laten weten dat ze dat op een zeer grondige en vooral structurele manier aanpakken, die vruchten afwerpt.

Wat dat betreft, kan ik u melden dat in de toekomst de drie agentschappen nog meer zullen inzetten op het bereiken van de vrijwillige inburgeraars. Ze hebben nog een aantal andere acties. Ik heb daarnet al de zeer concrete actie van Antwerpen en Gent genoemd, maar ze hebben er nog een aantal andere aangekondigd.

Zo wil men bijvoorbeeld het aanbod MO en trajectbegeleiding verder moduleren op maat van de rechthebbende, door bijvoorbeeld meer aandacht te hebben voor werk in de lessen MO voor arbeidsmigranten. Ik denk dat het goed is om de cursus MO een beetje af te stemmen op de noden van degenen die in de klas zitten. Niet iedereen heeft dezelfde noden. Iemand die werkt, heeft bijvoorbeeld andere noden dan iemand die niet werkt. Iemand die voor de kinderen moet zorgen, heeft dan ook weer andere noden: hoe breng ik mijn kinderen naar school, wanneer zijn de lestijden? Het is goed dat er wordt gemoduleerd op maat. De drie agentschappen bevestigen dat ze dat zeker in de toekomst nog meer structureel zullen uitbreiden. Ook een structurele samenwerking met partners als EURES2, de uitzendsector en Voka. Ook zullen er passende instrumenten worden ontwikkeld, zoals maatschappelijke oriëntatie op afstand. Dat is belangrijk. We zijn in het digitale tijdperk aanbeland en sommige cursussen kunnen ook vanop afstand gevolgd worden, bijvoorbeeld tijdens de pauze op het werk. Niet alles moet per definitie in een leslokaal gebeuren, die tijd is voorbij.

De drie agentschappen hebben gezegd dat ze willen kijken naar de structurele ontwikkeling van bijvoorbeeld de maatschappelijke oriëntatie op afstand en combinatietrajecten maatschappelijke opleiding naar werk-NT2. Dat sluit een beetje aan bij het project NT2 op de werkvloer en maatschappelijke oriëntatie op de werkvloer. De cursussen worden fysiek op de werkvloer gegeven, terwijl je aan het werken bent, dus niet op afstand.

Wat is het plan van aanpak wat deze concrete acties betreft? Men is vandaag alle goede praktijken aan het inventariseren en evalueren om resultaatgerichtheid en resultaatteffect te meten. Dat is momenteel lopende. Geen van de drie agentschappen zit stil, ze zijn heel creatief, heel begaan met de doelgroep en ook heel begaan en meegaand om de beleidsintenties van zowel het regeerakkoord als mijn beleidsnota uit te voeren. Zij zijn mijn partner, en ik ben absoluut ook een partner voor hen om al hun plannen concreet in daden om te zetten.

Zo zijn ze bijvoorbeeld aan het nagaan hoe het aanbod kan worden afgestemd op de noden. Ze zullen het overleg aangaan met de sociale partners, met zelforganisaties, lokale besturen en reguliere voorzieningen. Er is al overleg, maar dat gebeurt weinig structureel en is eerder ad hoc. Het is veel beter om een dergelijk overleg structureel te organiseren.

Mijnheer Kennes, ik kan u een aantal voorbeelden geven van zelforganisaties of van middenveldorganisaties waarmee wordt samengewerkt. In Antwerpen bijvoorbeeld wordt zeer concreet samengewerkt met een aantal Poolse organisaties. Zo zijn er Viva-Pol vzw, het Pools consulaat, het Pools magazine Antverpia po polsku en de stichting Children of Europe. In Antwerpen is er ook een goede samenwerking met de Roemeense vereniging RomBel. Het Agentschap Vlaanderen, het extern verzelfstandigd agentschap, heeft zich geëngageerd voor een projectvoorstel met ESF-financiering, dat nog niet is goedgekeurd. Het is een

voorstel van het ABVV en het ACV om mee na te denken welke actoren een rol kunnen spelen in de informatie en de dienstverlening naar de EU-arbeidsmigranten, wat elke actor kan of moet opnemen en hoe er kan worden samengewerkt tussen de actoren. Het agentschap heeft zich hiertoe geëngageerd en wij zullen ons er mee achter zetten om het te laten goedkeuren. Van daaruit zullen een aantal experimentele projecten worden opgestart in 2016.

We spreken nu over het EVA Vlaanderen, Gent en Antwerpen, maar er zijn natuurlijk nog andere steden en gemeenten die ook met inburgering te maken hebben. Daar ben ik me terdege van bewust. Ik denk dat het EVA Vlaanderen kan leren van de goede praktijken uit zowel Gent als Antwerpen, en ook omgekeerd kunnen Gent en Antwerpen leren van het EVA Vlaanderen. We moeten niet telkens het warm water uitvinden, maar gewoon een inventaris maken van de goede praktijken, zodat men die praktijken ook kan toepassen in de andere steden en gemeenten waar inburgering meer dan noodzakelijk is.

U weet dat NT2-cursussen nu een bevoegdheid zijn van het Departement Onderwijs. U weet ook allemaal dat er in de beleidsnota en in het regeerakkoord staat dat we het beheer van NT2 van Onderwijs naar Inburgering willen overhevelen zodat we een beter zicht hebben op wat er met de middelen gebeurt. Wil dat zeggen dat ik er nu geen vertrouwen in heb? Neen, daar gaat het niet over. Maar als je in een behoeftegedekkend aanbod wilt voorzien, is het goed dat alle middelen geconcentreerd worden aangewend. Ik denk dat het ook goed is dat we dan vanuit Inburgering en Integratie het aanbod iets meer kunnen bijsturen en aanpassen waar nodig.

We willen ook meer inzetten op het informeel leren van Nederlands. Ik bedoel daarmee dat sommige mensen van de twee diverse doelgroepen perfect in staat zijn om Nederlands te leren zonder per definitie een aantal uur in een leslokaal te moeten doorbrengen. Wat mijn voorganger heeft gedaan met de inburgeringscoaches en dergelijke meer, is een goed voorbeeld. Ook kan men Nederlands leren door vrijwilligerswerk te doen, door bijvoorbeeld actief te zijn in het oudercomité van de school van zijn kinderen en dergelijke meer. Moet dat per definitie altijd in een klaslokaal? Ik denk het niet. Voor de verplichte inburgeraars is het natuurlijk een ander verhaal. Voor de vrijwillige inburgeraars moeten we iets meer ruimte laten. Ik denk dat het ook belangrijk is in dat kader dat het private aanbod complementair is aan het aanbod dat momenteel bestaat. We hebben dat absoluut nodig.

Mevrouw Pira, ik maak even een zijsprongetje naar uw concrete vraag over de beleidsintentie om vanaf 1 januari 2016 de inspanningsverbintenis te laten overgaan in een resultaatsverbintenis. U maakt zich zorgen of er dan nog genoeg aanbod zal zijn. Ik denk dat ik over het aanbod al voldoende heb gezegd. We gaan dat uitbreiden met private aanbodverstrekkers en dergelijke meer. Daar moet u zich dus geen zorgen over maken.

Zijn er voldoende middelen? Ja, zeer recent is er 4 miljoen euro vrijgemaakt omdat mijn voorganger op het einde van vorige legislatuur het taalniveau NT2 van A1 naar A2 heeft verhoogd. We beseffen dat als je het taalniveau verhoogt, het voor sommige mensen van de doelgroep soms iets langer kan duren voor ze het gewenste niveau hebben bereikt. Mevrouw Pira, 4 miljoen euro is zeer veel geld. Het is er terecht, voor alle duidelijkheid. Ik wil hierbij aanvullen dat we ondanks de budgettaire moeilijke tijden waar deze regering zich in bevindt, op het beleidsdomein Inburgering geen euro hebben bespaard, integendeel. U moet zich daar ook geen zorgen over maken.

Mijnheer Wouters, ik kom tot uw laatste vragen over cijfers. U hebt me gevraagd hoeveel mensen er vrijwillig deelnemen aan inburgeringstrajecten en of ik iets kan zeggen over de resultaten. In 2014 hebben 5.831 verplichte inburgeraars en 11.838 vrijwillige inburgeraars een traject gestart. Wat betreft het resultaat kan

ik alleen maar iets zeggen over het aantal mensen dat een attest heeft betaald. In 2014 hebben 6672 mensen die verplicht waren om een traject te volgen, een attest behaald en 7858 mensen hebben dat vrijwillig behaald. Wat betreft het aantal mensen die zich in 2014 in Vlaanderen hebben gevestigd wat de groep van inburgeraars betreft, kan ik u zeggen dat 5196 mensen verplicht waren om een inburgeringscursus te volgen, 26.333 konden vrijwillig aanspraak maken op een inburgeringscursus.

De heer Wouters vroeg hoe ik de integratiemonitor kenbaar zal maken. Anderhalve maand geleden is er uitgebreid over gecommuniceerd. De resultaten zijn bekendgemaakt, maar het is ook goed om elke actualisering van de lokale integratie- en inburgeringsmonitor te communiceren. We doen dat via de website www.integratiebeleid.be en via de website lokale statistieken van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Er is ook een artikel in Binnenband van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur verschenen en er zijn de elektronische nieuwsbrieven van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, het Agentschap Integratie en Inburgering enzovoort.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

De heer Peter Wouters (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik feliciteer u ook met uw Poolse uitspraak.

Ik heb nog twee suggesties voor u. Ik heb begrepen dat u ook met een project van e-learning bezig bent. Misschien moet u de privé-leveranciers op bepaalde werkvloeren proberen te stimuleren. Ik spreek uit ervaring uit een nog niet zo ver verleden, toen ik in de schoonmaakwereld bezig was. Nederlands leren is voor schoonmakers belangrijk voor hun eigen veiligheid en voor een goed resultaat en er wordt dan veel met pictogrammen gewerkt. Misschien kunt u deze ook gebruiken?

U hebt bijna de hele Antwerpse Poolse gemeenschap opgenoemd, maar u bent één belangrijke vergeten, namelijk de Poolse kerkgemeenschap. Het is de enige die nog volle kerken heeft in Antwerpen. Misschien is het een goede partner om mee samen te werken.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Nu de agentschappen goed werken en er actief wordt gewerkt aan het betrekken van de rechthebbenden bij zo'n inburgeringstraject, moeten we hierover in de commissie eens van gedachten kunnen wisselen.

Ik neem met tevredenheid kennis van het samenwerkingsakkoord dat in Antwerpen al is goedgekeurd. We zullen wel vernemen wanneer dat in Gent gebeurt. Ik ga ervan uit dat u dat als minister mee bewaakt en goed opvolgt.

Het is heel goed dat er actief promotie wordt gevoerd. Wij hebben het overzicht gekregen. Het vreemdelingenloket, waar iedereen moet passeren, is een goede plaats om de mensen te overtuigen.

In het verleden hebben we wel eens met minister Bourgeois gesproken over afspraken met Europa, al dan niet in overleg met andere Europese landen. We kunnen nu geen inburgering opleggen aan EU-migranten en we wilden dat toch eens aankarten. Ik heb de minister daar altijd in gesteund. Ik weet niet of het vandaag nog altijd aan de orde is en of die pogingen worden voortgezet. Er werd toen gekeken naar Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Oostenrijk. Het zou me zeker interesseren om bij gelegenheid te vernemen of hiervoor nog iets wordt ondernomen.

Het overzicht van de verschillende organisaties maakt het ook concreet en daar was het mij ook in grote mate om te doen. Een aantal van die zelforganisaties zijn ook gefocust op ondernemers. We denken vaak onmiddellijk aan mensen die bij OCMW's terechtkomen, maar er is ook een groep van mensen die ondernemen. Voor hen is het belangrijk om de weg te vinden naar de sociale zekerheid voor zelfstandigen, naar een sectororganisatie, naar de kinderopvang.

U zei dat er een inventarisatie bezig is van de goede praktijken. U hebt ook gewezen op de noodzaak aan uitwisseling tussen de drie agentschappen. Het was een van de redenen van de hervorming van de sector om te komen tot meer uitwisseling van goede praktijken en het beter te promoten en te structureren. Het moet zeker worden voortgezet. Minister Bourgeois was altijd blij met de 'taalmaatjes', een concrete manier om informeel onze taal te leren.

Mevrouw Pira, we hebben het in het verleden vaak gehad over de noodzaak om op onregelmatige uren een aanbod te kunnen aanbieden. Je komt dan vaak terecht bij private aanbieders, en dat was misschien de reden waarom uw partij wat terughoudend was. Voor private aanbieders is het vaak makkelijker om 's avonds en in het weekend mensen aan het werk te zetten. Mensen in een meer functioneel ambtenarenverband zijn eerder gebonden aan een 9-tot-5-uur-regeling en zijn vaak minder soepel om op maat een aanbod te verzorgen. Het is heel belangrijk dat het aanbod dat er is, kan worden gemobiliseerd. We moeten voor de mensen die het traject willen volgen, kijken naar de kosten die daarmee gepaard gaan. In mijn ogen moet het ook altijd toegankelijk zijn; de financiële haalbaarheid is ook een element. Sommige CEO's die hier tijdelijk zijn, krijgen via de telefoon taalles. Dat is financieel wel wat hoog gegrepen en dus moeten we daar als samenleving niet op inzetten. Diegenen die dat zoeken, vinden dat wel. Maar private spelers kunnen dus wel een rol spelen, maar we moeten zeker de financiële toegankelijkheid nagaan.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, ik heb u blijkbaar gelukkig gemaakt met mijn vraag, maar ik kan u nog gelukkiger maken. Ik veronderstel dat u op uw fijne manier doelde op het feit dat ik een andere toon aansla dan An Moerenhout of anderen van mijn fractie. Ik zit hier eigenlijk in de plaats van An Moerenhout omdat zij vandaag niet kon komen. De solidaire reactie in onze fractie kennende, nemen wij het voor elkaar op. Ik heb gewoon op mijn manier voorgelezen wat zij heeft opgeschreven. Wat ik vertolk, is perfect de vertolking van ons fractielid dat zich met die zaken bezighoudt. Ik neem dus aan dat u supergelukkig bent met mijn vraag vandaag.

Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het aanbod NT2-lessen is niet aangepast aan avonden en weekends, maar u zegt dat er middelen worden overgeheveld van Onderwijs naar Inburgering zodat er meer kan worden gestuurd. U hebt het gehad over een meer behoeftedekkend aanbod. Minister, gaat u het aanbod dat er nu is en blijkbaar niet is afgestemd op de doelgroep, gewoon verleggen of ook uitbreiden? Als het wordt uitgebreid, in welke begroting zullen we dan de verhoging van de middelen zien?

U had het over uw beslissing om van een inspanningsverbintenis naar een resultaatsverbintenis te gaan. Ik doelde niet op het aanbod, maar op het signaal dat wij hebben gekregen uit de centra voor basiseducatie. Zij zeggen dat cursisten daardoor gewoon langer in de klassen zullen blijven. Nu duurt het traject voor 40 procent van de cursisten één tot tweeënhalf jaar, maar door die beslissing kan het traject tot vijf jaar duren. Hierdoor zullen er bijkomende capaciteitsproblemen komen. Wat gaat u daarmee doen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Wouters, ik heb in mijn antwoord al gealludeerd op e-learning en verschillende voorbeelden gegeven, ook over het belang van leren op afstand. De VDAB heeft met 'Nederlands op de werkvloer' ook behoorlijk veel expertise.

U zei dat ik de Poolse kerkgemeenschap ben vergeten te vernoemen. Excuseer, maar ik was misschien vergeten te vermelden dat mijn opsomming niet limitatief was. Ik heb een aantal voorbeelden gegeven, er zijn er nog verschillende, maar ik neem aan dat de Poolse kerkgemeenschap ook wel contacten heeft met het Poolse consulaat enzovoort.

Mijnheer Kennes, ik ben het absoluut met u eens wanneer u zegt dat het goed zou zijn dat mensen die van binnen Europa naar Vlaanderen komen, een verplichte integratiecursus zouden volgen. U weet ook dat het een verdragswijziging vergt voor het vrij verkeer van personen. Het is niet zo simpel. We moeten daarop blijven inzetten en blijven lobbyen, maar we moeten niet blijven stilzitten. Vandaar dat we nu ook meer inzetten op de vrijwillige inburgering zodat we ook aan die groep van migranten die in Vlaanderen toekomen, een aanbod kunnen doen.

Mevrouw Pira, ik ben zeer blij met uw betoog. Het had helemaal niets te maken met wat u beweerde. Ik heb gewoon uw partij al andere standpunten horen innemen, maar iedere partij heeft het recht om van standpunt te veranderen. Ik ben zeer tevreden over het standpunt vandaag van Groen. U steunt mij met het uitbreiden van het aanbod. Ik wil nog wel heel duidelijk zeggen – want in uw laatste betoog was het mij niet duidelijk – dat het niet om een concurrentieel aanbod gaat. Het gaat niet om concurrentie tussen het bestaande aanbod van de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs en de private aanbieders die ik er nu bij wil betrekken. Het is een kwestie van complementariteit en een beter aanbod, wat u zelf ook terecht aangeeft. Ik zeg al lang – en zeker sinds ik minister ben – dat we ook mensen buiten de reguliere schooluren en in de schoolvakanties moeten bereiken.

Men heeft u gezegd dat door het optrekken van het taalniveau van A1 naar A1 de mensen in de CBE's – dat zijn mensen die laaggeschoold of analfabeet zijn – er langer over doen. Ja, dat hebben we ook nooit tegengesproken. Als je je wil redden in Vlaanderen, moet je minstens een A2-niveau behalen. De vorige meerderheid was het er ook over eens om over te schakelen van A1 naar A2. Als er bepaalde groepen dan langer cursus moeten volgen, dan is dat zo. Net daarom hebben we 4 miljoen euro extra vrijgemaakt. 4 miljoen euro is zeer veel. Mevrouw Pira, ik spreek dus niet tegen wat u zegt, maar ik sta achter de beslissing die indertijd is genomen om het niveau op te trekken. Die mensen moeten voldoende Nederlands kennen om zich te redden in Vlaanderen. Het niveau optrekken van A1 naar A2, is dan een goede zaak. Tegelijk maken we 4 miljoen euro vrij. Er is dus geen probleem. Ik ben blij dat de mensen iets langer de cursus volgen en het niveau A2 halen, dan dat ze niveau A1 halen waar ze eigenlijk niets mee kunnen doen.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

De heer Peter Wouters (N-VA): Minister, nogmaals dank. Het was zeker niet mijn bedoeling u te bruuskieren en uw opsomming onvolledig te noemen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het project Digitaal Archief Vlaanderen – 2017 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag heeft met archivering te maken, maar heeft ook een culturele component want het gaat over een soort van bewaren van ons geheugen en ons verleden om er ook in de toekomst iets uit te leren. Mijn vraag gaat over het Digitaal Archief Vlaanderen. Het opzet was wat alle archieven als opzet hebben, namelijk een oplossing te vinden voor het probleem van het digitaal archiveren van elektronische overheidsinformatie. Papierbergen hebben we, en daar zorgen we zo goed en zo kwaad als we kunnen voor, maar de overgang van papier naar digitaal is nog een zorg in het archiefwezen.

Iedereen die zich een nieuwe computer aanschaft, weet wat ik bedoel. Het is al een vrij complexe zaak als het nog maar over de privédocumenten en -bestanden gaat. Hoe moet je daar dan mee omgaan als het om overheidsdocumenten gaat?

Om een gezamenlijke archiveringsoplossing te vinden, organiseert de Vlaamse overheid het project Digitaal Archief Vlaanderen (DAV) in samenwerking met het Vlaams Instituut voor het Audiovisueel Archief (VIAA) en andere partners. Naar verluidt ligt dit project voorlopig stil. Zo werd de laatste stuurgroepvergadering van het project van 13 maart om onduidelijke redenen uitgesteld. In het antwoord op een schriftelijke vraag van collega Jan Durnez van januari hierover werden onder meer financiële redenen aangehaald.

De VVBAD, de beroepsvereniging van informatieprofessionals en informatie-diensten, benadrukt in een persmededeling het belang van dit project. "Het betekent een duidelijke meerwaarde voor onze leden, in het bijzonder voor de lokale archiefdiensten en voor archivariissen, maar bij uitbreiding voor alle lokale besturen." Ze onderstrepen op die manier dat DAV een belangrijke bestuurlijke lokale context kent.

En ook de geëngageerde burger die zichzelf terdege wil informeren, voeg ik daar graag aan toe. Toegankelijke overheidsinformatie is een basisvoorwaarde voor goed bestuur, voor een kwaliteitsvolle dienstverlening en voor een democratische samenleving. Een verankering van het project binnen de Vlaamse overheid kan een oplossing zijn om het project te bestendigen. Het is de beste garantie dat het oordeelkundig wordt georganiseerd en dat het project allesomvattend is, veeleer dan dat er tien projecten naast elkaar worden ontwikkeld, zonder enige mogelijkheid van interactie tussen bestuursniveaus of tussen de openbare en de private sector.

De VVBAD roept dan ook op tot een voortzetting van het project DAV, een oproep die ik graag onderschrijf.

Klopt het dat het project DAV momenteel on hold staat? Wat is hiervoor de oorzaak? In het antwoord op de vraag van collega Durnez werden in het voorjaar van 2015 een aantal stappen in het vooruitzicht gesteld, onder meer wat betreft het in dienst nemen van personeel, het aanstellen van verantwoordelijken en het uitwerken van een conceptplan. De stuurgroepvergadering ging evenwel niet door "omdat het voorlopig nog wachten is op een beslissing over DAV". Kortom, al deze elementen baren ons zorgen over de toekomst van DAV.

Intussen was er wel een doorbraak omtrent de financiering van VIAA. Dit verhaal, dat onder minister Lieten van start ging, leunde sterk aan bij Economie. De Vlaamse Regering heeft ruim een miljoen euro vrijgemaakt om dat project voort te zetten. VIAA is belangrijk vanwege de knowhow dat het in huis heeft met betrekking tot de archivering van beeld en geluid. Ook bestuursdocumenten bestaan al lang niet enkel meer uit teksten, maar bevatten ook beelden en geluid.

Erkent u de meerwaarde en noodzaak van een gedegen digitale archivering van overheidsinformatie? Zult u daartoe het project DAV snel weer op de rails zetten of denkt u aan andere pistes? Hebt u hieromtrent al overleg gehad of gepland met de partners van DAV, de VVBAD, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSJ), de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) en/of anderen?

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Het lijkt wel of we in een minicommissie Cultuur terechtgekomen zijn. Ik wou even verder inzoomen op de rol van VIAA. Het instituut heeft drie kerntaken, interactie maar vooral digitalisering en archivering, en het heeft in de voorbije jaren toch een goede reputatie en grote knowhow opgebouwd. Het kent politiek brede steun. Daarvan getuige de resolutie van 2 februari 2015 waarvan collega Caron de hoofdindieners was, die ook medeondertekend werd door collega Meremans, en gesteund werd door elk van de vijf partijen hier aanwezig. Ook in het regeerakkoord staat een passage over de rol die het VIAA kan spelen. Daarom wil ik mij aansluiten bij de vragen van collega Caron. Welke rol ziet u voor het VIAA? Op welke manier zult u de steden en gemeenten ondersteunen bij de digitalisering?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Iedereen is het erover eens dat DAV een belangrijk gegeven is. Niet enkel in het regeerakkoord, maar ook in de beleidsnota van de minister zegt ze dat ze zal bekijken op welke manier ze de digitale overheidsinformatie het best duurzaam gaat bewaren en ontsluiten. Ik sluit mij aan bij de vragen van de collega's, want ik lees op de webstek van de VVBAD dat ze daar hun bezorgdheid over uiten. Het maakt mij niet uit via welke instrumenten het gebeurt, maar wel dat de inspanning aangehouden wordt. Dat lijkt me logisch. Hoever staan we daarmee en wat zijn de volgende stappen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voor ik op de vragen van de heer Caron antwoord, wil ik de heer Poschet erop wijzen dat het VIAA onder de bevoegdheid van mijn collega Gatz valt. Uw vraag is zeker terecht en straks kom ik daar nog kort op terug, maar ik ga geen uitspraken doen over zaken waarvoor ik niet bevoegd ben.

Naar aanleiding van de vraag of het project DAV on hold staat, wil ik even schetsen hoe dit project tot stand is gekomen. In maart 2012 was dit een proefproject dat door de Vlaamse overheid is opgestart in samenwerking met de Universiteit van Leuven (KUL), het FelixArchief in Antwerpen en het Vlaams Parlement. Een proefproject wordt per definitie na verloop van tijd geëvalueerd om te kijken of het efficiënt en werkbaar was en of het eventueel nog kan worden bijgestuurd. In mijn beleidsnota Bestuurszaken en Binnenlands Bestuur heb ik duidelijk gesteld dat we in opvolging van het project DAV moeten onderzoeken welke mogelijkheden er zijn. Dat doen we momenteel.

Misschien kan ik de heer Poschet nu enigszins geruststellen: het is een belangrijk en waardevol project, dat behoorlijk wat financiële middelen vergt. We hebben in

onze beleidsnota aangekondigd dat we allerlei mogelijkheden zullen onderzoeken, maar ik kan daarover nog geen definitieve uitspraken doen. Ik hoop dat jullie kunnen aannemen dat dit een grondige businesscase vereist. Dat is belangrijk om tot een goed structureel project te komen. We moeten daarbij ook rekening houden met de behoeften van alle bestuursinstanties.

Een van de vragen die we nu onderzoeken is of we de infrastructuur van VIAA al dan niet kunnen gebruiken, maar verder ga ik over VIAA geen uitspraken doen. Andere vragen die u mocht hebben over VIAA, mijnheer Poschet, moet u dan aan minister Gatz stellen. In dit kader is VIAA dus wel een van de mogelijkheden. Als er al een geschikte en gebruiksvriendelijke infrastructuur bestaat, zou het dom zijn om er nog een andere op poten te willen zetten. Ik wil niet vooruitlopen op het resultaat van het onderzoek, binnen afzienbare tijd krijgen we daar een antwoord op.

Mijnheer Caron, ik erken uiteraard de noodzaak en de meerwaarde van een gedegen digitale archivering. In mijn antwoord op de vorige vraag heb ik ook al gezegd dat we leven in een digitaal tijdperk en dat we daar niet omheen kunnen. Als dienstverlening aan alle lokale besturen is het goed dat we hen wijzen op het belang van het bijhouden van een digitaal archief en dat dit garanties biedt op vlak van authenticiteit, betrouwbaarheid, integriteit en ook van bruikbaarheid.

Digitale archivering in Vlaanderen is belangrijk, maar dat betekent niet dat het proefproject automatisch wordt voortgezet. We zijn wel aan het onderzoeken, op basis van de resultaten die het proefproject opleverde, hoe we dit verder moeten aanpakken. De noodzaak van een digitaal archief staat evenwel niet ter discussie.

Ik heb goed nieuws voor u wat het overleg met de partners betreft: ik heb inderdaad al overlegd met de VVBAD en met de VVSG omdat ze mij recent dezelfde signalen hadden gestuurd waar u in uw vraag naar verwees over de noodzaak van de operationalisering van DAV. Ook een aantal lokale besturen hadden dezelfde noden geuit. We hebben hun uitgelegd wat we aan het doen zijn. We hebben hun gevraagd om, ter aanvulling van de resultaten van het proefproject, hun noden op te lijsten en gedetailleerd aan ons te bezorgen. We wachten nu op die informatie en voeren verder onderzoek uit.

Kortom, we zijn het erover eens dat digitale archivering in Vlaanderen absoluut noodzakelijk is en dat we daar verder moeten aan blijven werken.

De heer Bart Caron (Groen): Ik dank u voor uw antwoord. U zei dat u goed nieuws voor mij had over het overleg. Het is inderdaad goed dat u overleg pleegt, maar eigenlijk vind ik dat normaal.

Ik zal mij terughoudend opstellen in mijn repliek, en u moet natuurlijk de tijd krijgen om dit verder te onderzoeken. Toch moet ik eerlijk zeggen dat uw laatste uitspraak mij zorgen baart. U hebt gevraagd dat ze u hun noden kenbaar zouden maken. Ik dacht dat een proefproject juist zou moeten aantonen wat de noden en behoeften zijn en waar er problemen en knelpunten opduiken. Ik twijfel dus of de zaak niet voor ons uit geschoven wordt. U krijgt vooralsnog het voordeel van de twijfel en ik zal u hierover over zes maanden opnieuw aan de tand voelen. Wat ik wil, is dat er een oplossing komt en dat u daarvoor samenwerkt met andere partners, zoals het VIAA, bijvoorbeeld als mogelijk backbone voor de opslag van data. Toch moet ik vaststellen dat er al maandenlang geen concrete stappen vooruit zijn gezet, dat uit het proefproject nog geen enkele conclusie is getrokken en dat er nog geen nieuwe beleidslijnen zijn aangesneden.

Ik heb twee concrete vraagjes. Wie begeleidt concreet dat project en staat daarvoor in? Ik wil niemand met de vinger wijzen. Op welk terrein wordt dat

verder opgevolgd? Binnen welke termijn verwacht u dat er een concreet voorstel ter tafel zal liggen? Kunt u een timing geven?

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik denk dat u voldoende katten te geselen hebt en ik vraag u niet om ook nog eens het cultuur- en of mediabeleid erbij te nemen om uit te tekenen. Mijn enige vraag was om het bestaande optimaal te gebruiken en op die manier eventueel een meerwaarde te kunnen creëren voor zowel uw project als VIAA zelf. U hebt hiervoor eigenlijk een toezegging gedaan. Ik ben hier blij mee en zal dit verder opvolgen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Caron, ik dacht dat het nuttig was om in overleg te gaan. U hebt zelf gevraagd of ik het ging doen of al gedaan had. Ik dacht u blij te maken met te zeggen dat ik het al heb gedaan.

Dat ik dan ook een lijst van hun noden opvraag, getuigt van een soort van betrokkenheid en participatie. Ik kan alleen maar leren, denk ik, van mensen die heel veel ervaring hebben op dat gebied. Ik vind het dus een beetje bizar dat u het vreemd vindt dat ik hun ervaringen opvraag. Natuurlijk kunnen wij heel veel onderzoeken. Er zijn resultaten en die zullen blijken uit die onderzoeken, uiteraard. Betrokken organisaties zo veel mogelijk laten participeren en om hun eigen ervaringen vragen, is, dacht ik, een beetje de essentie van democratie. Maar ik kan me vergissen.

Momenteel begeleidt het hoofd van het departement Informatie Vlaanderen dit.

De heer Bart Caron (Groen): Wanneer verwacht u een tot een concreet concept, model of idee te kunnen komen?

Minister Liesbeth Homans: Laten we op de zomer mikken, mijnheer Caron.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bert Maertens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de afstemming van het federale actieplan Digital Belgium met de Vlaamse beleidsdoelstelling Radicaal Digitaal – 2026 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

De heer Bert Maertens (N-VA): Minister, ik denk dat het op 27 maart was dat u een conceptnota aan de regering hebt voorgelegd die de visie moet uitwerken rond Vlaanderen Radicaal Digitaal, het concept dat al is opgenomen in het regeerakkoord en in de beleidsnota. Daarin stellen we 2020 voorop als het jaar waarin we klaar moeten zijn in de nieuwe digitale omgeving – ik noem het wel eens de overheid 2.0 –, met een aantal heel concrete doelstellingen om te komen tot een overkoepelend Vlaams informatie- en ICT-beleid. We zien immers dat we door de BBB-structuur (Beter Bestuurlijk Beleid) in een verkokerd landschap hebben moeten werken. Waar we zien dat elk agentschap en elke entiteit op zijn of haar eigen houtje bezig is met informatieverbreiding, -uitwisseling enzovoort, moeten we gaan naar een meer overkoepelend beleid, met een sterk agentschap, het nieuwe agentschap Informatie Vlaanderen, dat die rol moet kunnen invullen.

Daarbij is het uw zeer goede bedoeling om tegen 2020 zeker naar één virtueel, digitaal loket te gaan voor alle digitale transacties die een burger of onderneming doet met de Vlaamse overheid en ik hoop ook met de andere overheden. Heel belangrijk is dat het accent in de nota duidelijk ligt op de interbestuurlijke aanpak, niet alleen met de lokale besturen maar ook met die andere overheid, de federale overheid.

U trekt daar ook een budget voor uit, namelijk gedurende drie jaar 10 miljoen euro per jaar als een soort hefboombudget waarmee u projecten van verschillende entiteiten wilt cofinancieren.

Een kleine maand nadat het actieplan Vlaanderen Radicaal Digitaal werd gelanceerd, kwam uw federale collega minister De Croo met een actieplan, in het mooi Nederlands Digital Belgium genoemd, waarmee hij radicaal de kaart van de digitalisering wil trekken. Toevallig, of vooral niet toevallig, stelt hij ook 2020 voorop als de datum om klaar te zijn. Hij zegt letterlijk dat tegen 2020 België in de Europese top 3 moet zitten van de meest geavanceerde landen op digitaal vlak. Dat is ambitieus. Met andere woorden, er zijn gemeenschappelijke uitdagingen, ambities en belangen.

De federale minister zegt ook dat Digital Belgium de voorbije maanden tot stand is gekomen na een lange reeks van contacten, gesprekken en werkbezoeken. Dat is natuurlijk het punt dat me interesseert. Ik wil er wel eens naar peilen of die federale plannen ook tot stand zijn gekomen na een lange reeks contacten en gesprekken met de Vlaamse evenknie, de Vlaamse overheid.

Minister, vond er overleg plaats tussen de federale en de Vlaamse overheid om de uitgangspunten van Digital Belgium en Vlaanderen Radicaal Digitaal op elkaar af te stemmen? Zo ja, met welk resultaat? Zo neen, waarom is dat volgens u niet gebeurd? Op welke domeinen zijn er volgens u synergieën mogelijk? Ik denk dat die er moeten kunnen zijn, zeker als we spreken over open data bijvoorbeeld. Hoe zult u de bestendige afstemming van het actieplan Digital Belgium en de Vlaamse beleidsdoelstelling Vlaanderen Radicaal Digitaal proberen te verzekeren? Nogmaals, in het actieplan Vlaanderen Radicaal Digitaal kiest u ervoor heel goed, logisch en positief interbestuurlijk te werken, collega Caron, met de lokale besturen en met de federale overheid.

Ik heb nog een vraagje in de rand daarvan. Enkele weken geleden, tijdens de commissievergadering van 21 april, hadden we een gedachtewisseling met een aantal burgemeesters van steden over de Stedenmonitor 2014. Daar kwam enkele keren naar voren dat de uitwisseling van de gegevens van bovenlokale overheden, dus ook van de Vlaamse overheid, naar de lokale overheden en omgekeerd, aanleiding geeft tot bepaalde klachten. Er zijn uiteraard heel veel gegevens beschikbaar. Maar het linken van die databanken zou helemaal niet of stroef verlopen. Op welke manier zult u de lokale besturen betrekken bij de uitwerking van de beleidsdoelstelling Vlaanderen Radicaal Digitaal, met het oog op het optimaal afstemmen van de behoeften en opportuniteiten van de lokale besturen op wat we in Vlaanderen doen? Ik heb in de conceptnota gelezen dat er een stuurorgaan Vlaams ICT- en informatiebeleid komt, waar van de negentien leden, een stuk of drie mensen vanuit de gemeenten en provincies worden afgevaardigd. Dat is een stuurorgaan, maar gaat u ook verder dan dat? Zult u echt in dialoog gaan met de lokale besturen om concrete projecten op poten te zetten?

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, dit is een terechte vraag van collega Maertens, waar ik mij wil bij aansluiten.

Zowel het federale actieplan Digital Belgium als de Vlaamse beleidsdoelstelling Vlaanderen Radicaal Digitaal naar aanleiding van de conceptnota van de Vlaamse Regering van 27 maart, is enorm belangrijk. De bezorgdheid van zeer velen met betrekking tot de uitwisseling van gegevens, meer in het bijzonder van de bovenlokale overheden naar de lokale overheden, en omgekeerd, is toch wel zeer groot. Dat is al aan bod gekomen tijdens de bespreking van de Stadsmonitor, waarbij we een aantal burgemeesters op bezoek hebben gekregen. Het mag gezegd worden dat zowel Vlaanderen Radicaal Digitaal als het plan Digital Belgium uiteindelijk hetzelfde doel voor ogen hebben. Dat is toch wel zeer positief. Omwille van de gebruiksvriendelijkheid willen beide niveaus de contacten tussen enerzijds de burgers en de bedrijven en anderzijds de overheden zo veel als mogelijk digitaliseren. Ik denk dat we partners zijn om zo goed mogelijk overeenstemming te krijgen met elkaar, zodat we deze doelstellingen in 2020 kunnen bereiken.

Een belangrijk aandachtspunt is de eenmalige opvraging van gegevens van overheden, zowel federaal als op het Vlaamse niveau. We storen er ons soms aan wanneer bepaalde gegevens, niet alleen bestuurlijk maar ook naar de burger, meer dan eenmaal worden opgevraagd. We kennen de problematiek, waar toch een oplossing voor zou moeten komen. We hopen dat de conceptnota van Vlaanderen en wat er op Belgisch niveau gebeurt, oplossingen zal bieden.

Minister, zal er, naast alle contacten die er geweest zijn in het verleden tussen het federale en het Vlaamse niveau, ook in de toekomst een gestructureerd overleg tussen het federale niveau en het Vlaamse niveau plaatsgrijpen zodat een en ander op elkaar kan worden afgestemd? Er zijn immers veel punten van overeenkomst waarin moet worden samengewerkt. Zo kunnen wij op Vlaams niveau die doelstellingen bereiken, maar het is ook belangrijk dat ook op het federale niveau deze doelstellingen in 2020 bewaarheid kunnen worden.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Voorzitter, minister, ik wil de collega's van de N-VA aanmoedigen dit digitaal samenwerkingsfederalisme zo vorm te geven. Ik denk dat het zeer aangewezen is dat die samenwerking en dat overleg er komt. We voelen allemaal aan dat naast elkaar werken geen zin heeft. Het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal stelt nu al duidelijk dat we tegen 2020 alle interacties digitaal moeten kunnen laten verlopen, en de klant maximaal in contact met de overheid moeten brengen langs dat kanaal. In hoeverre hebt u Digital Belgium al kunnen ver-'flandersen'? Hoever hebt u minister De Croo al gekregen? Hoever staat het? Hoe dikwijls hebt u samen met hem al op 'enter' kunnen drukken?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Over dit concreet project is er geen overleg geweest omdat de uitgangspunten van beide projecten totaal verschillend zijn. Ik ga me niet wagen aan het uitspreken van het federale plan. Het zou ook niet goed staan in het Vlaams Parlement, nietwaar mijnheer Doomst? Ik noem het gemakkelijkschuldshalve het plan-De Croo. De uitgangspunten en de focus van ons programma Vlaanderen Radicaal Digitaal zijn totaal verschillend. Ik vind het ook niet abnormaal, ik vind het zelfs normaal dat er in dit kader totaal geen overleg is geweest. Ik kom er nog op terug hoe we wel gaan overleggen over digitalisering en dergelijke meer.

Waarom is dit fundamenteel verschillend? Het plan van federaal collega De Croo heeft een sterke economische en telecominvalshoek, het richt zich op de digitalisering van de samenleving. Het gaat bijvoorbeeld over digitale economie, digitale infrastructuur, digitale vaardigheden en jobs, digitaal vertrouwen en

digitale veiligheid. Vlaanderen Radicaal Digitaal daarentegen is een programma dat zich vooral toespitst op een informatiegedreven overheid. Hoe kunnen we onze informatie op een digitale manier zo goed mogelijk ter beschikking stellen van andere overheden en van de burgers?

Zo kom ik bij de opmerking van de heer De Meulemeester, die terecht zegt dat hij nog heel veel klachten hoort van mensen die op verschillende momenten dezelfde informatie moeten doorgeven of aanvragen. Het zit allemaal mee in het concept van Vlaanderen Radicaal Digitaal om dat in de toekomst te vermijden en onze diensten zo goed als mogelijk digitaal te kunnen aanbieden, met dien verstande dat we nooit uit het oog mogen verliezen dat niet iedereen in onze Vlaamse samenleving altijd mee zal zijn op die digitale snelweg. Dat is al zeer uitgebreid aan bod gekomen, onder andere tijdens de bespreking van de beleidsnota. We moeten nog altijd een alternatief hebben voor de mensen die niet mee zijn of niet mee kunnen.

Zijn er synergieën mogelijk tussen het federale en het Vlaamse niveau, even los van het recente plan van minister De Croo? Natuurlijk. Ik denk dat er meer dan één synergie mogelijk is. Bijvoorbeeld op het vlak van cyberveiligheid zie ik wel enkele opportuniteiten. Ook naar aanleiding van de herziening van de Europese richtlijn met betrekking tot het hergebruik van overheidsinformatie, rond digitaal tekenen, rond toegangscontrole, over het gebruikersbeheer en ook met betrekking tot e-procurement en e-invoicing denk ik dat er zeer veel raakvlakken bestaan en synergieën mogelijk zijn.

De heer Maertens vroeg hoe ik de bestendige afstemming van het actieplan Digital Belgium en de Vlaamse beleidsdoelstelling 'Radicaal Digitaal' zal verzekeren. Die vraag is eigenlijk zonder voorwerp omdat het om twee afzonderlijke projecten gaat. Voor een goede afstemming tussen de federale plannen en de Vlaamse plannen voor alles wat met digitalisering van de overheid te maken heeft, zie ik wel een rol weggelegd voor het Intergouvernementeel overleg over e-government (ICEG). ICEG bestaat al sinds 2001, maar de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat het in het verleden nauwelijks is samengekomen, om niet te zeggen nooit. Het zou een platform kunnen zijn voor meer afstemming tussen de beleidsniveaus, zeker omdat we ook meer en meer de digitale weg op moeten en we absoluut niet kunnen achterblijven, zeker niet als moderne Vlaamse overheid.

De heer Maertens vroeg ook hoe ik de lokale besturen zal betrekken. Ik vind dat een zeer terechte vraag. Uit de beleidsnota blijkt dat in het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal de lokale besturen bij uitstek een bevoorrechte partner zijn. Dat is goed. Niet alleen de burgers, maar ook de lokale besturen moeten mee op de digitale snelweg. Zij moeten ook hun diensten aanbieden zodat ze niet altijd zelf alle goede praktijken moeten uitvinden.

In overleg met de lokale besturen werken we een concrete aanpak uit om de lokale besturen volop te betrekken bij de digitalisering. Ik ben me er absoluut van bewust dat het voor de ene gemeente of stad gemakkelijker is dan voor de andere. Sommige hebben al een voorsprong. Als minister van Binnenlands Bestuur vind ik het belangrijk om alle Vlaamse steden en gemeenten mee te hebben. Hoe doen we dat? We zetten in op verschillende pijlers. Een eerste is: hoe kunnen we inzetten op het versterken van de capaciteit en bestuurskracht van lokale besturen om met ICT- en informatiebeleid bezig te zijn? Ik denk bijvoorbeeld aan de terbeschikkingstelling van raamcontracten zodat lokale besturen op een goedkope manier dezelfde dienstverlening kunnen krijgen als de Vlaamse overheid. Niet elk bestuur is bij machte om zelf raamcontracten af te sluiten. Hoe groter de vraag is, hoe lager de prijs. Dat is de logica van de marktwerking. Wij willen bijvoorbeeld ook raamcontracten ter beschikking stellen van lokale besturen zodat ook zij mee kunnen op de digitale snelweg. Een tweede

pijler is: hoe zorgen we ervoor dat interbestuurlijke processen op een goede manier gedigitaliseerd worden? Niet alles stopt aan de grens van een bestuursniveau. Het is vaak nodig om processen ook over te hevelen van het ene bestuursniveau naar het andere. Een laatste pijler is cocreatie en cobeheer: hoe betrekken we de lokale besturen, zowel bij het hele programma Vlaanderen Radicaal Digitaal als bij concrete projecten in een vroeg stadium? Ook via de VVSG en V-ICT-OR worden de lokale besturen uitgenodigd om een projectvoorstel voor het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal in te dienen.

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

De heer Bert Maertens (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik kan me vinden in uw uitleg dat er een verschillend uitgangspunt is bij beide plannen, maar er zijn wel degelijk synergieën. U hebt dat ook zelf gezegd. Ook in het plan van de federale overheid gaat het over elektronische facturatie, over de digitale overheid, over de open data. Open data zijn heel erg belangrijk. Er zijn enorm veel data beschikbaar bij de federale overheid, bij de Vlaamse overheid, bij de lokale besturen. Het komt er gewoon op aan om die data te koppelen en ervoor te zorgen dat ze worden ontsloten. Wat we weten, weten we soms niet altijd. Er is heel veel informatie beschikbaar, maar we weten te weinig wat er allemaal mogelijk is met die data.

Minister, ik ben blij dat u zegt dat u het intergouvernementeel overleg voor e-government wil activeren. Het is belangrijk dat u het initiatief wilt nemen. Ik ben het er absoluut mee eens om de lokale besturen nauw te betrekken. Dat is heel positief.

U hebt het over raamcontracten waar de lokale besturen zouden kunnen op intekenen. Ik heb een bijkomende vraag: wat zou dat bijvoorbeeld kunnen zijn? Zijn ze eerder gericht op ICT of gaan ze ook over e-governmenttoepassingen en concrete projecten die vorm kunnen krijgen in de verschillende gemeenten? Er zijn toch heel wat problemen en uitdagingen in heel veel, zo niet in alle gemeenten. Misschien moeten we op Vlaams niveau tot concrete en gelijkaardige oplossingen kunnen komen. Het is positief dat er projectvoorstellen kunnen worden ingediend, ook door die lokale besturen.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik meen te begrijpen dat er zoveel raakpunten zijn tussen het Vlaamse en het federale niveau dat ik de hoop nogmaals uitdruk dat er een gestructureerd overleg komt – het kan ons alleen maar verder brengen – en dat de nodige financiële inspanningen voor de lokale besturen worden gedaan zodat ze op het werkveld mee zijn. De lokale overheid speelt er toch wel een heel grote rol in, en ik hoop dus dat alle mogelijke inspanningen worden gedaan.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): De lokale besturen kijken met één oog naar u als minister, maar ook met één oog naar de heer De Croo. We moeten dat op elkaar afstemmen, want anders gaan we scheel kijken. Ik ben blij dat u bereid bent om overleg te plegen. Het is goed dat de proefprojecten van onderuit moeten komen. Het is nu aan de lokale besturen om zich te organiseren. Dit is een kans om intergemeentelijk te werken, beter dan domweg te fusioneren.

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, het is ook een thema dat mij na aan het hart ligt, omdat regeren toch voorzien is en we dat moeten kunnen doen op basis van adequate informatie en cijfers. Het is een heel belangrijk project. Het gaat niet over fuseren, maar de grenzen stoppen niet aan

de gemeentegrenzen. Als we in een niet-verkokerd Vlaanderen tot een goede ruimtelijke ordening willen komen met een vlotte mobiliteit, dan moeten we tot een goede meting komen. Ik zou dan ook willen aandringen op goede realtime informatie. Er moeten niet alleen open data zijn, maar ook zeer recente data.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, dat we moeten beschikken over actuele cijfers en gegevens, daarmee ben ik het volledig eens. Soms lukt dat niet en staat er op de websites van de verschillende overheidsdiensten wel eens informatie die niet meer zo accuraat en actueel is.

Mijnheer Maertens, ik zal u een voorbeeld van een raamcontract geven. Mensen met een zeer hoog ICT-profiel die wel door Vlaanderen via Vlaanderen Connect kunnen worden aangetrokken maar niet door de lokale besturen, worden ter beschikking gesteld van die lokale besturen. Het is een voorbeeld van hoe we de invulling van zo'n raamcontract zien. Kleinere gemeenten zijn misschien niet altijd financieel bij machte of niet altijd even aantrekkelijk voor mensen met een hoog ICT-profiel om hen aan te trekken.

Mijnheer Doomst, ik hoop dat ik ook u vandaag gelukkig kan maken. Ik wil vandaag iedereen gelukkig maken. U vindt het heel belangrijk dat er overleg is. Ik ook. Morgen is er opnieuw overleg met de VVSG en V-ICT-OR om ervoor te zorgen dat de lokale besturen van in het begin mee zijn met de projecten. Ik denk dat dit tegemoetkomt aan al uw terechte verwachtingen en verzuchtingen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.